

Historia Żydów w średniowieczu i wczesnych czasach nowożytnych

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Hebraistyka Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Etnolingwistyki Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 26HEBS.12HS.12807.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne
Koordynator zajęć	Maciej Ratajczyk	
Prowadzący zajęcia		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z głównymi trendami historiografii dziejów Żydów na ziemiach polskich w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych (na tle historiografii powszechnej i żydowskiej)
C2	kształtowanie krytycznej postawy wobec tekstu historycznego
C3	zaznajomienie studentów z najważniejszymi zbiorami bibliotecznymi i źródłami do dziejów Żydów na ziemiach polskich w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych
C4	kształtowanie umiejętności korzystania z literatury przedmiotu

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	umie zdefiniować i porównać główne nurty żydowskiej historiografii w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych	HEB_K1_W02, HEB_K1_W05, HEB_K1_W06	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
W2	umie zreferować genezę i rozwój głównych pojęć i terminów dotyczących dziejów Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych	HEB_K1_W02, HEB_K1_W05, HEB_K1_W06	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi dotrzeć do głównych bibliotek oraz bibliografii czasopism specjalizujących się w tematyce żydowskiej	HEB_K1_U02, HEB_K1_U03	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
U2	potrafi przeprowadzić krytyczną analizę wybranych dzieł historiograficznych	HEB_K1_U05, HEB_K1_U06, HEB_K1_U08, HEB_K1_U10	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
U3	potrafi zlokalizować i scharakteryzować główne zbiory różnorodnych źródeł dotyczących dziejów Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych.	HEB_K1_U02, HEB_K1_U03	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
U4	potrafi dokonać krytyki i interpretacji źródeł	HEB_K1_U05, HEB_K1_U06, HEB_K1_U08, HEB_K1_U10	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Dzieje Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych Początki i rozwój nowożytnej historiografii żydowskiej Główne terminy związane z dziejami społecznymi, kulturalnymi i ekonomicznymi dotyczącymi dziejów Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych Bibliografie, biblioteki i czasopisma Przegląd dorobku historiografii dziejów Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych Meandry pisarstwa historycznego – analiza tekstów (mity w historiografii) Zbiory archiwaliów Zbiory muzealne Źródła drukowane, ikonografia, źródła internetowe Źródłoznawstwo i praca ze źródłem	W1, W2, U1, U2, U3, U4	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
-------------	----------------------------------

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Oceniana jest jakość przygotowanej prezentacji oraz wiedza okazana na egzaminie. bardzo dobry (bdb; 5,0): od 90-100% Bardzo dobra wiedza nabyta w ramach przedmiotu oraz poziom tej wiedzy (np. węzłowe punkty dziejów Żydów w epoce średniowiecza i wczesnonowożytnej (od powstania Talmudu do Haskali); początki średniowiecza i wczesnonowożytnej historiografii dziejów Żydów polskich; główne ośrodki badań nad Żydami w epoce średniowiecza i wczesnonowożytnej). Potrafi wymienić podstawowe elementy krytyki źródeł, przedstawić mity w historiografii. dobry plus (+db; 4,5): od 85-89% Jak wyżej, choć z niewielkimi potknięciami w wyżej wymienionych obszarach. dobry (db; 4,0): od 75-84% Dobra wiedza na temat ww. zagadnień, choć z zauważalnymi brakami ww. obszarach. Popełnione błędy nie wpływają jednak nadmiernie negatywnie na ogólnie pozytywną ocenę pracy i wiedzy studenta. dostateczny plus (+dst; 3,5): od 70-74% Jak wyżej, choć z poważnymi brakami ww. obszarach. Popełnione błędy są i liczne, i poważne. Student co prawda legitymuje się podstawową wiedzą. dostateczny (dst; 3,0): od 60-69% Student w minimalnym stopniu opanował wymaganą wiedzę. niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60% Student zupełnie nie orientuje się w zagadnieniach poruszanych w trakcie zajęć.

Literatura

Obowiązkowa

1. Fuks, M., Z. Hoffman, M. Horn, J. Tomaszewski (ed.). 1982. Żydzi polscy. Dzieje i kultura. Warszawa.
2. Bałaban M., 1920-1925. Historia i literatura żydowska ze szczególnym uwzględnieniem historii Żydów w Polsce, t. 1-3. Lwów. (Reprint: Warszawa 1988).
3. Simon, Heinrich i Marie. 1990. Filozofia żydowska. Tł. T. G. Pszczołkowski. Warszawa. Trachtenberg, Joshua. 1997. Diabeł i Żydzi. Średniowieczna koncepcja Żyda a współczesny antysemityzm. Gdynia.
4. Gilbert, Martin. 1998. Atlas historii Żydów. Kraków.
5. Tollet, Daniel. 1999. Historia Żydów w Polsce od XV wieku do rozbiorów. Tł. D. Zamojska, red. nauk. A. Wyczański, Warszawa.
6. Ben-Sasson, Haim Hillel (ed.). 1999. A History of the Jewish People. Cambridge.
7. Cała, Alina, Hanna Węgrzynek, Gabriela Zalewska. 2000. Historia i kultura Żydów polskich. Słownik. Warszawa.
8. Haumann, Heiko. 2000. Historia Żydów w Europie Środkowej i Wschodniej. Tł. Cezary Jenne. Warszawa.
9. Johnson, Paul. 1993 (2. wyd. 2000). Historia Żydów. Tł. M. Godyń, M. Wójcik, A. Nelicki. Kraków.
10. Horoszewicz, Michał. 2001. Przez dwa millenia do rzymskiej synagogi. Szkice o ewolucji postawy Kościoła katolickiego wobec Żydów i judaizmu. Warszawa.
11. Tomaszewski, Jerzy, Andrzej Żbikowski (red.). 2001. Żydzi w Polsce. Dzieje i kultura. Leksykon. Warszawa.
12. Borzymińska, Z., R. Żebrowski (red.). 2003. Polski słownik judaistyczny, tom 1: Dzieje, kultura, religia, ludzie; tom 2: Dzieje, kultura, religia, ludzie. Warszawa.
13. Pilarczyk, K. 2006. Literatura żydowska od epoki biblijnej do haskali, Kraków.
14. [Studenci czytają wyłącznie fragmenty wskazane przez wykładowcę].

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30

Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HEB_K1_U02	Absolwent/ka potrafi w sposób samodzielny rozwijać swoją wiedzę, korzystając ze słowników, leksykonów, kompendiów, ale też i źródeł multimedialnych, czy zasobów internetowych
HEB_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukać, zanalizować, ocenić, grupować i selekcjonować zdobyte przez siebie z różnych źródeł informacje
HEB_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznać, jak i ocenić procesy i zjawiska językowe, literackie, kulturowe w oparciu o uzyskaną wiedzę, jak i z wykorzystaniem nabytych umiejętności, w tym metod i narzędzi badawczych z zakresu studiów filologicznych (językoznawczych i literaturoznawczych) i kulturowych
HEB_K1_U06	Absolwent/ka potrafi poprawnie i skutecznie zastosować poznane metody i narzędzia badawcze, właściwe dla studiów filologicznych
HEB_K1_U08	Absolwent/ka potrafi dostrzegać, jak i właściwie oceniać i analizować przyczyny, jak i rozwój i przebieg różnych zjawisk językowych, literackich, kulturowych, włącznie z ich wzajemnym przenikaniem się
HEB_K1_U10	Absolwent/ka potrafi w sposób samodzielny analizować, jak i krytycznie interpretować teksty językowe, literackie, kulturowe, charakterystyczne dla studiów żydowskich, jak i hebrajskich
HEB_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe zagadnienia z zakresu hebrajskiego językoznawstwa, literaturoznawstwa, jak i kulturoznawstwa
HEB_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie kluczową tematykę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, jak i kulturoznawstwa hebrajskiego i żydowskiego
HEB_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, jak i kulturoznawstwa hebrajskiego i żydowskiego